

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 14C/67/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113242043
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Kozáčik
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5113242043.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred samosudcom JUDr. Vladimírom Kozáčikom, v právnej veci navrhovateľa: B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, N., právne zastúpený JUDr. Luciou Bušfy, advokátkou, so sídlom Nám. A. Hlinku č. 36/9, Považská Bystrica, proti odporcovi: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700 so sídlom Dostojevského rad 4, Bratislava, v konaní o zaplatenie 460,20 eur, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 460,20 eur spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 20.12.2013 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 55,- eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 443,93 eur a tieto zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 9.12.2013 domáhal voči odporcovi zaplatenia 460,20 eur spolu s 8,75% ročným úrokom z omeškania od 20.12.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Vo veci súd rozhodol rozsudkom č.k. 14C/67/2014-90 zo dňa 25.9.2014 tak, že návrh zamietol. Vychádzal z toho, že skutkové okolnosti a priebeh deja nebol sporný, nepochyboval o tom, že ku škode došlo pri prevádzkovej činnosti, avšak prihliadal na exkulpáciu, pretože škoda nebola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke (R 3/1984) ale sprostredkovane, kedy prevádzka vozidla pôsobila priamo na predmet ležiaci na vozovke, kameň či skalku, ktorá následkom pôsobenia vozidla sa uviedla do pohybu a až samotná skalka, teda omrštený predmet spôsobil škodu poškodením čelného skla vozidla.

Na základe odvolania odporcu vo veci rozhodol odvolací súd uznesením č.k. 9Co/1022/2014-115 zo dňa 12.2.2015 tak, že napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Rozhodnutie odôvodnil tým, že zodpovednosť za škodu je objektívnou zodpovednosťou s jediným možným dôvodom exkulpácie, ak škoda bola spôsobená okolnosťami, ktoré nemajú pôvod v prevádzke motorového vozidla a ak škode nebolo možné zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať. Súd preto musí vychádzať z predpokladov zodpovednosti podľa § 427 Obč. zák., keď zo strany toho, kto škodu spôsobil nemusí dôjsť k porušeniu povinnosti. K poškodeniu čelného skla by nedošlo, ak by mu nebola odovzdaná kinetická energia krútiaceho sa kolesa vozidla. Preto prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil.

Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že miestna príslušnosť je daná podľa § 86 písm. b) OSP, nakoľko ku vzniku škodovej udalosti došlo na mieste cesta II. tr. Č 507, odb. Kotešová. Motorové vozidlo, značky Honda Civic, EČV: Z ktorého vlastníkom je navrhovateľ, bolo účastníkom škodovej udalosti, ktorá sa stala dňa 01.12.2011 o 07:50 hod. na mieste cesta II. tr. Č. 507, odb. N.. Navrhovateľ je poškodeným zo škodovej udalosti. Predmetnú škodovú udalosť zavinilo/spôsobilo motorové vozidlo, značky IRISBUS. EČV: E ktorého vlastníkom je Slovenská autobusová doprava Žilina, a.s., so sídlom: Košická 2, 010 01 Žilina, ktorý má poistenie zodpovednosti za škodu z prevádzky motorového vozidla - povinné zmluvné poistenie uzatvorené s odporcom (poistná zmluva č. 8080078296). Podľa vyjadrení navrhovateľa, potvrdených vodičom vozidla, ktoré škodu spôsobilo B. Y., ku škodovej udalosti došlo tak, že vodič vozidla idúceho pred vozidlom navrhovateľa, zadnými kolesami prešiel cez kamene, ktoré následkom odrazu a vplyvom rýchlosti jeho vozidla sa odrazili od vozovky a rozbili čelné sklo vozidla idúceho tesne za ním - vozidla navrhovateľa. Navrhovateľovi bola v súvislosti s touto nehodou spôsobená škoda vo výške 460,20 EUR. Škoda predstavuje náklady, ktoré musel navrhovateľ vynaložiť na navrátenie stavu vozidla do stavu pred škodovou udalosťou. Nakoľko sa jedná o škodovú udalosť, ktorá je krytá povinným zmluvným poistením, v súlade so znením § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. si navrhovateľ svoj nárok na náhradu škody uplatnil priamo voči odporcovi ako poistiteľovi. Predmetná škodová udalosť je u odporcu evidovaná pod č. 1180133412. Odporca navrhovateľovi písomne oznámil, že ním uplatnený nárok na náhradu škody vybavuje bez poskytnutia náhrady škody. Považuje za preukázané, že škodovú udalosť zavinil vodič vozidla poisteného u odporcu, ktorý svoje pochybenie, resp. zodpovednosť za vzniknutú škodu, i sám uznal. Navrhovateľ vyjadril presvedčenie, že konanie odporcu je nielen v hrubom rozpore s dobrými mravmi, ale predovšetkým so zákonom a všeobecnými poistnými podmienkami odporcu, pretože čelné sklo mu rozbil kameň, ktorý následkom rýchlosti sa odrazil z vozovky, spod kolies vozidla idúceho tesne pred navrhovateľom, t.j. vozidla poisteného u odporcu, a smeroval priamo na vozidlo navrhovateľa, pričom mu rozbil čelné sklo. Považuje za nanajvýš logické, že kameň sa musel odraziť spod kolies vozidla idúceho tesne pred jeho vozidlom, inak by predsa nemohol poškodiť vozidlo navrhovateľa, ale zasiahol by iný objekt. Navrhovateľ pritom na vlastné oči videl spod kolies ktorého auta sa kameň odrazil a následne rozbil jeho čelné sklo. Túto skutočnosť potvrdil i vodič vozidla. Tvrdenie však odporca vyhodnotil spôsobom priečiacim sa logike veci, kedy skonštatoval, že „predložené súhlasné vyhlásenie vodiča motorového vozidla, ktoré údajne malo poškodenie navrhovateľovho čelného skla spôsobiť a vodiča poškodeného motorového vozidla nemá charakter preukázania okolností vzniku škody.“ Po právnom posúdení veci poukázal na komentár k Občianskemu zákonníku JUDr. J., ktorý na str. 428 v spojitosti s ust. § 427 OZ podľa názoru ktorého, pri zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel uvádza, že základnou podmienkou zodpovednosti podľa § 427 OZ je to, že ide o škodu spôsobenú osobitnou povahou prevádzky. Za udalosti vyvolané osobitnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov sa podľa súdnej praxe považujú také skutočnosti, ktoré sú objektívne spôsobilé vyvolať škodu a ktoré súvisia s prevádzkou dopravných prostriedkov... (R20/1975). V. J. ďalej na str. 432 uvádza, že v prípade škody spôsobenej kameňom vymršteným spod kolesa idúceho motorového vozidla niet sporu, že ide o škodu spôsobenú okolnosťou, ktorá má pôvod v prevádzke motorového vozidla (najmä v dôsledku rýchlosti vozidla) s poukazom na ust. § 428 OZ prvá veta, že svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke.

Poukázal aj na judikatúru, že ak škoda bola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke, prevádzateľ sa nemôže zbaviť zodpovednosti ani poukazom na neodvratiteľný úkon inej osoby (R 16/1969) (napr. v prípade, keď vodič snažiac sa vyhnúť chodcovi, ktorý náhle vběhol na cestu, spôsobí škodu za zdraví inému chodcovi na chodníku). Medzi okolnosti, ktoré majú svoj pôvod v prevádzke, patria nedostatky alebo vady materiálu, aj keď sú skryté (napr. zlyhanie bŕzd, prasknutie pneumatiky, prasknutie čelného skla, ne vysunutie podvozku lietadla) (R 9/1972). Zároveň poukázal na Všeobecné poistné podmienky odporcu a to čl. I ods. 2 písm. b) VPP odporcu „podľa ktorých poistený má nárok, aby poisťovňa za neho nahradila v rozsahu a vo výške podľa ustanovení Občianskeho zákonníka poškodeným uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, ak stratila fyzická osoba pri poškodení možnosť ich opatrovať (vecná škoda).“ V zmysle písm. c) vyššie uvedeného bodu má poistený nárok aj na náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní svojich nárokov. Ďalej v nasledujúcich ustanoveniach sú špecifikované prípady, kedy nárok na poistné plnenie nevzniká. Poistnú/škodovú udalosť však nie je možné podradiť pod žiaden z uvedených prípadov. V súvislosti so škodovou/poistnou udalosťou navrhovateľ uviedol, že približne do konca roka 2011 všetky poisťovne v Slovenskej republike bez rozdielu akceptovali rozbitie čelného skla na motorovom vozidle následkom odrazu

kamienkov spod zadných kolies vozidla idúceho pred poškodeným vozidlom ako poistnú udalosť, ktorá bola krytá havarijným ale i povinným zmluvným poistením. Bez akejkoľvek zmeny zákona, poistnej zmluvy, resp. poistných podmienok odporcu, odporca odmietol poskytnúť navrhovateľke požadované poistné plnenie. V tejto súvislosti navrhovateľ zdôraznil, že vo všeobecných poistných podmienkach odporcu nie je vyslovene v časti Výluky z poistenia, resp. v inej časti, uvedené, že poistenie sa nevzťahuje na rozbitie čelného skla vozidla. Navrhovateľ má vedomosť o tom, že na slovenskom trhu vznikol nový poistný produkt pripoistenie čelného skla, avšak vznik nového produktu u odporcu, resp. u ostatných poisťovateľov, nemôže znamenať, že bez akejkoľvek ďalšej skutočnosti (zmena zákona, atď.) bolo rozbitie čelného skla automaticky vylúčené z nárokov na poskytnutie poistného plnenia. Právna zástupkyňa navrhovateľa zastupuje v obdobných právnych záležitostiach aj iných poškodených, ktorým poisťovne bezdôvodne odopreli poskytnúť poistné plnenie. Jedná sa o novodobý fenomén v Slovenskej republike, aktuálny približne od konca roka 2011, od času, kedy poisťovatelia schválili nový poistný produkt - pripoistenie čelného skla. Je evidentné, že toto konanie poisťovateľov vo všeobecnosti má donútiť poistených k tomu, aby začali nový poistný produkt využívať. Avšak poisťovatelia tak nemôžu robiť svojvoľne bez akejkoľvek legislatívnej zmeny. Zdôraznil, že je výlučne vecou súdu, aby vec zhodnotil a vyslovil, či za súčasnej právnej situácie je postup odporcu zákonný, či nie je v rozpore s uzatvorenou poistnou zmluvou a poistnými podmienkami odporcu, a či nepoškodzuje práva a právom chránené záujmy navrhovateľa. Poukázal príkladom aj na rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 9C/96/2011-68 zo dňa 02.11.2011, ktorý bol potvrdený Rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 9Co/31/2012 zo dňa 19.04.2012, kedy obidva sudy v obdobnom prípade poškodenia/prasknutia čelného skla, kedy poisťovňa odmietala plniť z rovnakých dôvodov ako v tomto prípade (a síce, že navrhovateľ nepreukázal vecnú a časovú súvislosť medzi osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla škodcu ako príčinou predmetnej škodovej udalosti a vznikom škody uplatnenej v súdnej veci, ako aj že vodič motorového vozidla, prevádzkou ktorého malo dôjsť k vzniku predmetnej škody si s ohľadom na povinnosti vodiča nemôže byť vedomý, že práve spod jeho kolies došlo k odskočeniu skalky, ktorá údajne poškodila čelné sklo motorového vozidla navrhovateľa) vyslovili právny názor, že: „Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je objektívnou zodpovednosťou, kde škodca zodpovedá za predmetnú škodu objektívne, t.j. bez ohľadu na zavinenie. Občiansky zákonník pripúšťa jediný liberačný dôvod v danom prípade, v zmysle ktorého by sa škodca mohol zbaviť zodpovednosti za predmetnú škodu a to v prípade, ak by sa jednalo o škodu spôsobenú okolnosťami, ktoré nemajú pôvod v prevádzke motorového vozidla, a to, ak by škodca preukázal, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať. ... Súd dospel k záveru, že sa jedná o takúto škodu (o škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla), nakoľko samotné odskočenie skaliek spod kolies predmetného motorového vozidla bolo spôsobené rotáciou kolies motorového vozidla škodcu, ktoré v zmysle príslušných právnych predpisov majú mať dezén s určitou hrúbkou, pričom predmetná rotácia je sprievodným javom pohybu motorového vozidla (t.j. bez rotácie kolies motorového vozidla by nedošlo k jeho pohybu). Pokiaľ odporca tvrdil, že samotné skalky prípadne kamienky nachádzajúce sa na vozovke sú okolnosťou vonkajšou, nemajúcou povahu v prevádzke, súd poukazuje na to, že takouto vonkajšou okolnosťou by bola napr. živelná pohroma, t.j. blesk, prípadne vyvrátenie stromu, vetrom, resp. vbehnutie divého zvierťa na vozovku, pričom uvedené právne udalosti by nastali bez ohľadu na to, či by sa motorové vozidlo nachádzalo v rozhodnom čase na rozhodnom mieste vozovky. Na rozdiel od týchto vonkajších udalostí bez technického riešenia pohybu motorového vozidla, t.j. rotácie kolies motorového vozidla, by však nedošlo k odskočeniu predmetných skaliek a z tohto dôvodu sa jedná o okolnosť majúcu povahu v prevádzke motorového vozidla.

Odporca v odpore proti platobnému rozkazu č.k. 13Ro/389/2013-23 zo dňa 31.1.2014, ktorým došlo k zrušeniu platobného rozkazu podľa § 174 ods. 2 O.s.p. uviedol, že výzvami zo dňa 13.12.2011 a 17.2.2012 odporca vyzval navrhovateľa na podrobné opísanie okolností vzniku škody na jeho motorovom vozidle za účelom posúdenia ním uplatneného nároku. Navrhovateľ však na žiadnu z týchto výziev nereagoval. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z. z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci. Zdôraznil, že predpokladom vzniku občianskoprávnej zodpovednosti je existencia 1. protiprávneho úkonu (pri objektívnej zodpovednosti prevádzkovateľa existencia prevádzky), 2. škody a 3. príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom (prevádzkou) a škodou. Poškodený je povinný preukázať naplnenie podmienok občianskoprávnej zodpovednosti škodcu, aby vznikla poisťovateľovi škodcu povinnosť za škodcu plniť.

Šetrením predmetnej poistnej udalosti odporca dospel k záveru, že príčina vzniku škody nebola poškodeným navrhovateľom preukázaná, a to najmä pre jeho nesúčinnosť pri šetrení, vykonanom odporcom. Bez preukázania skutočností, odôvodňujúcich vznik občianskoprávnej zodpovednosti na strane poisteného, nevzniklo navrhovateľovi právo na poskytnutie plnenia z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

K právnomu posúdeniu žalobou uplatneného nároku uviedol, že navrhovateľ sa domáha náhrady škody od odporcu z dôvodu, že škoda mala byť spôsobená prevádzkou motorového vozidla, ktorého povinné zmluvné poistenie bolo uzatvorené s odporcom. Je zrejmé, že z tvrdeného nehodového deja nevyplýva porušenie žiadnej právnej povinnosti škodcu. Neprichádza tak do úvahy jeho zodpovednosť za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka, t.j. podľa tzv. „subjektívnej zodpovednosti“, vyžadujúcej si protiprávny úkon a vo vzťahu k nemu aj zavinenie konajúceho. Zodpovednosť za žalobou uplatnenú škodu navrhovateľ preto odvodzuje od § 427 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla. Ide o tzv. „objektívnu zodpovednosť“, t.j. zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie. Poukázal však na ust. § 428 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej je možné spod zodpovedností sa „liberovať“, a to ak škoda bola spôsobená okolnosťami, ktoré nemajú pôvod prevádzke, a škode nebolo možné zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať. S poukazom na opis nehodového deja navrhovateľom uviedol, že škodu na jeho vozidle mal spôsobiť kameň, ležiaci na ceste, ktorý mal spod kolies motorového vozidla škodcu odskočiť do čelného skla vozidla navrhovateľa. Príčinou vzniku škody je teda s prevádzkou motorového vozidla škodcu nesúvisiaci predmet - kameň, ležiaci na vozovke. Táto okolnosť - prítomnosť kameňa ležiaceho na vozovke, jednoznačne nemá pôvod v prevádzke motorového vozidla škodcu, je vo vzťahu k prevádzke tohto motorového vozidla vonkajšou, nesúvisiacou okolnosťou. Pri povinnosti skúmať, či bolo zo strany škodcu vynaložené všetko úsilie, ktoré bolo možné v danej situácii od neho požadovať uviedol, že vodič motorového vozidla aj vozidla, ktoré škodu spôsobilo je podľa príslušných predpisov povinný sa počas jazdy venovať vedeniu vozidla, sledovať a predvídať situáciu v cestnej premávke a neobmedzovať ostatných účastníkov premávky bezdôvodne pomalou jazdou. Za dodržiavania týchto zákonných povinností vodiča nie je preto od neho možné požadovať takú opatrosť, aby sledoval na jazdu používanú vozovku do takej miery, aby zabránil prípadnému odskočeniu rôznych, často voľným okom nerozoznatelných predmetov, od kolies svojho motorového vozidla, čím podľa názoru odporcu, ak by aj navrhovateľ preukázal nehodový priebeh, sú splnené podmienky na liberáciu škodcu za vzniknutú škodu podľa § 428 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o súdnu prax vo vzťahu k liberácii vodičov motorových vozidiel za škodu, ktorá bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla odskočením kameňa spod kolies ich vozidla do čelného skla za nimi idúceho vozidla, poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, č.k. 6Co/468/2012 z 27. marca 2013, podľa ktorého odôvodnenia „Okresný súd vyjadril názor, že vymrštenie kameňa alebo iného predmetu ležiaceho na vozovke (za predpokladu, že jeho umiestnenie na vozovke nie je následkom činnosti daného motorového vozidla) spod pneumatiky prechádzajúceho vozidla nie je okolnosťou, ktorá má pôvod v prevádzke. Totiž prevádzkou je potrebné rozumieť priame pôsobenie fyzikálnych, chemických, biologických veličín zdroja, ktorý je v prevádzke“ (...) „Okresný súd dospel k záveru, že vodič vozidla SCANIA nemohol udalosti predísť ani pri všetkom úsilí, ktoré je možné od neho požadovať. Pri plnení si povinností účastníka cestnej premávky ako vodiča motorového vozidla, ktoré je povinné pohybovať sa tak, aby nebránilo ostatným účastníkom v premávke nedôvodne pomalou jazdou, venovať sa vedeniu vozidla a situácii v premávke, nie je možné vymršteniu kameňa spod kolies vozidla predísť.“ (...) „Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa“.

Okrem uvedenej námietky, ktorá bola príčinou zamietnutia plnenia pri mimosúdnom uplatnení nároku, vzniesol aj námietku premlčania žalobou uplatneného nároku, nakoľko navrhovateľ nadobudol vedomosť o škode v okamihu dopravnej nehody a pokiaľ ide o jej výšku, najneskôr v okamihu vystavenia faktúry za opravu poškodeného skla, od ktorej odvodzuje výšku žalovaného nároku. Faktúra bola navrhovateľovi vystavená a ním podpísaná dňa 9.12.2011. Vedomosť o osobe škodcu nadobudol navrhovateľ v okamihu dopravnej nehody, nakoľko tento bol uvedený priamo v Zázname o dopravnej nehode, spísanej na mieste samom. Zodpovedný subjekt za vznik škody na vozidle navrhovateľa je samotným navrhovateľom uvedený aj na hlásení škodovej udalosti zo dňa 9.12.2011. Z uvedených dôvodov začala dvojiročná subjektívna premlčacia lehota plynúť 9.12.2011 a posledný deň lehoty pripadol na 9.12.2013. Nakoľko žalobný návrh vo veci bol podaný, podľa podacej pečiatky na doručenom žalobnom návrhu, až dňa 11.12.2013, bol podaný po uplynutí premlčacej lehoty. Osobitne podotýkame,

že v prípade premlčania ide o hmotnoprávnu lehotu, teda úkon musí najneskôr v jej posledný deň dôjsť súdu a na jej zachovanie nepostačuje podanie na poštovú prepravu.

Na pojednávaní účastníci zotrvali na svojich tvrdeniach.

Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

Podľa § 428 Občianskeho zákonníka svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo na náhradu škody premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

V zmysle § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovej zmluve.

V zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, výsluchom účastníkov ako aj výsluchom svedkov.

Súd zistil, že faktúrou č. 201100543 zo dňa 9.12.2011 bola odporcovi účtovaná suma 460,20 eur splatná dňa 19.12.2011 za výmenu čelného skla na vozidle HONDA CIVIC GG vrátane súvisiacich prác a súvisiaceho materiálu, najmä lišta čelného skla, klip, montážna lepiaca sada v celkovej výške 460,20 eur.

Na základe výzvy súdu Autosklo Žilina s.r.o., ktorá spoločnosť vykonávala opravu čelného skla, zaslalo súdu kópiu faktúry pričom uviedol, že faktúra slúži zároveň aj ako dodací list. Podľa záznamov faktúra č. 201100543 zo dňa 9.12.2011, ktorou bola navrhovateľovi účtovaná suma 460,20 eur splatná 19.12.2011, bola prevzatá navrhovateľom dňa 12.12.2011.

Podľa záznamu o dopravnej nehode medzi navrhovateľom a SAD Žilina a.s. od mot. vozidlo SAD Žilina a.s. IRIBUS e.č.: E k motorovému vozidlu navrhovateľa Honda civic odletel spod zadného kolesa kameň a rozbil čelné sklo.

Navrhovateľ ako poškodený hlásením škodovej udalosti pre poškodeného, oznámil u odporcu ako poisťovne vznik poisťovej udalosti s konštatovaním poškodenia čelného skla na mot. vozidle Honda civic Z. tým, že počas jazdy mu narazil kameň z vozidla idúceho pred ním do čelného skla. Poistná udalosť bola ohlásená dňa 9.12.2011.

Súd v konaní oboznámil aj obsah rozsudkov v obdobnej právnej veci a to Okresného súdu v Žiline č.k. 13C/381/2012-45 zo dňa 23.4.2013 v spojení s rozsudkom KS Žilina 9Co/307/2013, rozsudkom

KS Žilina 6Co/468/2012 v spojení s rozsudkom OS Žilina 14C/80/2012 zo dňa 16.10.2012, stanovisko Úradu útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS ku škodovým udalostiam pri plnení povinnosti zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla na čelnom skle.

Podľa prepisu korešpondencie hlásenia poistnej udalosti operátorovi navrhovateľa, dňa 1.12.2011 o 7:50 hod., došlo k nehode, kde bola spísaná a podpísaná správa o nehode bez vyhotovenia fotografií, podľa ktorých ku škode došlo tak, že vodič šiel v protismere a spod kolies autobusu odletel kamienok. Poškodený škodu oznámil na autobusovej zástavke, pričom svedkovia uvádzaní neboli.

Odporca listom zo dňa 13.12.2011 požiadal navrhovateľa o presný opis vzniku poistnej udalosti označené ako urgencia, dotazník, obsah.

Svedok B. Y., nar. X.X.XXXX uviedol, že na okolnosti škodovej udalosti si pamätá. H. vtedy do Hliníka, N., tam sa otočil a išiel späť. Prišiel za ním vodič vozidla s nejakým chlapom, zrejme navrhovateľom a povedal mu, že od zadného kolesa mu odskočil kameň. On na to odpovedal, že je to možné, pretože akurát vtedy vychádzali nejaké Tatry, čo robili v záhradníctve a na ceste bol bordél, vtedy sa niečo vyvážalo od záhradníctva, na ceste bolo blato aj kamene. Je teda možné, že ten kameň mohol odskočiť. Spísali zápisnicu, dal to majstrovi a potom sa zrejme nejako dohadovali.

Kameň odskočiť nemohol vidieť, pretože sa pozeral do dopredu, ale iné vozidlo tam nebolo. Bolo to ráno, mohol ísť rýchlosťou okolo 55 km/h, pretože sa tam nedá ísť rýchlo. Znečistenie sa obísť nedalo. Na skle videl, že je tam prasklina a bolo to čerstvé.

Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

V konaní mal súd preukázanú pasívnu legitímáciu odporcu podľa § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. s poukazom na zmluvu o poistení zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 6807389122.

Súd sa v prvom rade zaoberal vznesenou námietkou premlčania. Súd sa nestotožnil s názorom odporcu, že o výške škody sa dozvedel navrhovateľ vystavením faktúry dňa 9.12.2011, ale až jej prevzatím, ktorá podľa záznamov bola prevzatá dňa 12.12.2011. Až prevzatím faktúry totiž získal vedomosť o tom, koľko má uhradiť za opravu skla a teda aká je výška škody. Iné skutočnosti, napríklad, že výška škody bola oznámená telefonicky navrhovateľovi pri vystavení faktúry súd preukázané nemal. Preto podľa názoru súdu, začala plynúť subjektívna dvojročná doba až okamihom, keď sa navrhovateľ mohol preukázateľne oboznámiť s fakturovanou sumou, ktorá mala predstavovať jemu spôsobenú škodu, teda dňom 12.12.2011 a uplynula dňom 12.12.2013. Nakoľko návrh bol podaný na súde 11.12.2013 o 13:04:33, premlčacia lehota nemohla do podania návrhu uplynúť a teda nárok nemôže byť premlčaný.

Súd sa ďalej zaoberal priebehom deja, vecnou a časovou súvislosťou medzi osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla škodcu ako príčinou predmetnej škodovej udalosti a vznikom škody.

Súd opätovne vyhodnotil všetky dôkazy samostatne a vo vzájomnej súvislosti. V určitom rozsahu súd zistil jednotlivé rozdiely v skutkových okolnostiach. Kým v návrhu odvíja navrhovateľ nárok od vymršteného kameňa od pred ním idúceho vozidla, vo výpovedi navrhovateľ aj svedok uviedli, že k vymršteniu kamienku malo dôjsť od protiidúceho vozidla. Tento rozdiel v skutkových okolnostiach súd odstránil tým, že nepresný či mylný opis mohol zaviniť aj samotný právny zástupca navrhovateľa, ktorý zastupuje v obdobných konaniach viacero účastníkov pri vpisovaní údajov do formulára žaloby. Hoci svedok, vodič vozidla, ktoré malo škodu spôsobiť nevedel a reálne ani nemohol potvrdiť, či došlo alebo nedošlo k vymršteniu kamienka spod kolies ním riadeného vozidla, samotnú skutočnosť nerozporoval. Navrhovateľ so svedkom sa však na pojednávaní zhodli na skutočnosti, že k vymršteniu kamienka došlo

pri znečistenej vozovke, keď „Tatry vyvážali bodrel zo záhradníctva“ v takom rozsahu, že znečistenie nebolo možné obísť. Kamienok mal odletieť spod kolies autobusu idúceho v protismere.

Súd o opisu skutočností zistil, že za škodu môžu zodpovedať viacerí škodcovia, teda nie len na základe objektívnej skutočnosti poistenec odporcu, ale aj ten, kto zavinil znečistenie, ktoré mohlo byť závadou v zjazdnosti. Voči tomuto subjektu však nárok uplatnený nebol a súd nemal preukázaný ani rozsah znečistenia, najmä či spôsobil závady v zjazdnosti. Skutočnosť, že by škoda bola spôsobená práve závadou v zjazdnosti teda inou osobou ako poistencom odporcu, odporca nepreukázal, teda neuniesol bremeno tvrdenia exkulpácie.

Podľa § 9 ods. 5 zák. č. 135/1961 Zb. pri znečistení diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie, ktoré spôsobí alebo môže spôsobiť závalu v zjazdnosti, je povinný ten, kto znečistenie spôsobil, bez prietáhov ho odstrániť a komunikáciu uviesť do pôvodného stavu; ak sa tak nestane, je povinný uhradiť správcovi komunikácie náklady spojené s odstránením znečistenia a s uvedením komunikácie do pôvodného stavu.

Súd po opätovnom vyhodnotení dokazovania v zmysle intencií odvolacieho súdu dospel k záveru, že o opise skutkového deja nie sú pochybnosti, pretože takýto dej zhodne uviedol poškodený aj osoba, ktorá bola za škodu zodpovedná, pričom súd z ich vyjadrení pre odporcu, mimo odlišného tvrdenia v žalobe, ktoré vysvetlil navrhovateľ vo výpovedi na pojednávaní, nezistil žiadne iné skutočnosti, ktoré by opísaný priebeh deja mohli spochybniť, napríklad, že poškodenie nezodpovedá uvedenému stretu prevádzok, že by došlo k poškodeniu pri strete prevádzok viacerých prevádzkovateľov a pod.. Hoci poistenec odporcu uviedol ako došlo k nehode, odporca nenavrhol žiadne dokazovanie na preukázanie jeho tvrdení, že takýmto postupom ku škode nemohlo dôjsť, že by jeho poistenec za škodu nezodpovedal a pod..

Judikatúrou súdov je ustálené, že pod prevádzkovou činnosťou je potrebné rozumieť stav podľa ktorého je motorové vozidlo v prevádzke nielen vtedy, keď sa pohybuje, ale aj vtedy, keď síce stojí, ale v chode je jeho motor. Prevádzkou motorového vozidla je aj príprava k jazde a bezprostredné výkony po ukončení jazdy, ako aj výkony potrebné na udržiavanie vozidla. Už samo uvedenie motoru do chodu patrí k prevádzke motorového vozidla bez ohľadu na to, či sa vozidlo uvedie do pohybu a či nie, či sa to stalo na ceste, prípadne na inom priestranstve verejnosti prístupnom alebo ešte v garáži, a či motor uviedol do chodu sám prevádzateľ alebo jeho pracovník. Medzi okolnosti majúce pôvod v prevádzke patria aj nedostatky, či vady materiálu, aj nespoznateľné. Za takto spôsobenú škodu, ako škodu odvodzujúcu svoj pôvod z prevádzky, nemôže sa prevádzateľ zodpovednosti zbaviť. (pozri rozsudok NS SR č.k. 1CZ 42/71).

Zodpovednosť za škodu, spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, je objektívnou zodpovednosťou, kde škodca zodpovedá za predmetnú škodu objektívne, t.j. bez ohľadu na zavinenie. Občiansky zákonník pripúšťa jediný dôvod, v zmysle ktorého by sa škodca mohol zbaviť zodpovednosti za predmetnú škodu, a to v prípade, ak by sa jednalo o škodu spôsobenú okolnosťami, ktoré nemajú pôvod v prevádzke motorového vozidla, ak by škodca preukázal, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

V danom prípade súd musí vychádzať nie z ust. § 420 ods. 1 OZ, ale z predpokladov zodpovednosti za škodu podľa § 427 OZ. Predpokladom tohto druhu osobitnej zodpovednosti sú, že škodná udalosť vyplýva z osobitnej povahy prevádzky dopravného prostriedku, že vznikla škoda a že je tu príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou a škodou. Pri tomto druhu zodpovednosti k porušeniu povinnosti zo strany škodcu dôjsť nemusí, základom je existencia okolnosti, spočívajúcej v osobitnej povahe prevádzky vozidla, v dôsledku ktorej došlo ku škode.

Podľa názoru odvolacieho súdu vymrštenie kameňa inak voľne ležiaceho na vozovke je okolnosťou, majúcou svoj pôvod v prevádzke motorového vozidla. K vymršteniu kameňa by totiž nebolo došlo, pokiaľ

by mu nebola odovzdaná kinetická energia krútiaceho sa kolesa automobilu pri súčasnom pôsobení trecích a odstredivých síl.

Z ustálenej judikatúry vyplýva, že osobitná povaha prevádzky dopravného prostriedku spočíva v tom, že z tejto prevádzky vyplýva pre okolitý svet zdroj zvýšeného nebezpečenstva v súvislosti s činnosťou a pohybom dopravného prostriedku. Už samotné uskutočňovanie prevádzky je okolnosťou, ktorá je objektívne spôsobilá spôsobiť škodu. Prevádzkou motorového vozidla sa nerozumie iba jeho pohyb, ale aj prípad, keď vozidlo síce stojí, ale má zapnutý motor, pripravuje sa na jazdu, ako aj bezprostredné úkony po skončení jazdy. Zdroje zvýšeného nebezpečenstva spočívajú často v skutočnostiach, na ktoré ani prevádzkovateľ, ani vodič, nemôžu mať vplyv, preto je odôvodnená objektívna zodpovednosť. Rotácia kolies v dopravnom prostriedku je špecifickou vlastnosťou prevádzky tohto dopravného prostriedku a kinetická energia udelená kameňu krútiacou silou kolies, je okolnosťou, ktorá má pôvod v tejto prevádzke. V danom prípade škodu na čelnom skle vozidla navrhovateľa nespôsobil kameň ležiaci na vozovke, ale kameň, ktorého nulová kinetická energia bola v dôsledku krútiaceho momentu motora a hnacej sily kolies vozidla škodcu zmenená, v dôsledku čoho bol vymrštený určitou rýchlosťou smerom na vozidlo navrhovateľa, ktoré svojím zásahom poškodil na čelnom skle. Rotácia kolies motorového vozidla je sprievodným javom pohybu motorového vozidla a odskočenie skaly, prípadne kameňa spod motorového vozidla, je spôsobené rotáciou kolies motorového vozidla.

Podľa stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. júna 2014 Cpj 5/2014 aj škoda spôsobená na čelnom skle motorového vozidla kameňom alebo iným predmetom vymršteným kolesom iného motorového vozidla je škodou, ktorá bola spôsobená okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke; zodpovednosti za túto škodu sa podľa § 428 veta prvá Občianskeho zákonníka nemožno zbaviť.

Výšku škody mal súd preukázanú faktúrou č. 201100543 zo dňa 9.12.2011 bola odporcovi účtovaná suma 460,20 eur splatná dňa 19.12.2011 za výmenu čelného skla na vozidle HONDA CIVIC GG vrátane súvisiacich prác a súvisiaceho materiálu.

Nakoľko súd mal v konaní preukázaný vznik škody navrhovateľovi, ktorú spôsobil poistenec odporcu prevádzkovou činnosťou tak, že spod kolies idúceho jemu patriacemu vozidlu sa vymrštil kamienok, ktorý poškodil čelné sklo vozidla navrhovateľa, čo zistil aj odporca pri ohliadke, prevádzkovateľ vozidla je u odporcu poistený zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, odporca je podľa § 4 ods. 2 a § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení povinný plniť za poisteného ak zodpovedá za škodu, súd návrhu v plnom rozsahu vyhovel.

Zároveň súd zaviazal odporcu aj na náhradu úroku z omeškania, nakoľko nevykonal šetrenie v primeranej dobe a spoju povinnosť nesplnil, dostal sa do omeškania. Súd poukazuje na skutočnosť, že šetrenie musí byť vykonané v primeranom rozsahu a čase, nie je možné odďaľovať plnenie s odkazom na nevyhnutnosť ďalších šetrení, pričom súd nezistil reálnu potrebu rozsiahlejšieho šetrenia z dôvodu sporných skutočností okolností priebehu deja či vzniku alebo rozsahu škody, minimálne odporca tieto skutočnosti odôvodňujúce ďalšie šetrenie v konaní nepreukázal.

Súd preto priznal navrhovateľovi z dôvodu omeškania odporcu aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 460,20 eur spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 20.12.2011 do zaplatenia vo výške podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. o 8 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná sadzba v čase vzniku omeškania. Začiatok omeškania súd stanovil podľa vzniku škody, úhradou faktúry za opravu poškodené čelného skla, ktorému predchádzalo oznámenie o vzniku poistnej udalosti poisteným ako aj uplatnenie nároku poškodeným ako aj šetrenie ohliadkou a predloženie dokladov o výške škody.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške zaplateného súdneho poplatku vo výške 55,- eur a trov právneho zastúpenia za 6 úkonov právnej pomoci podľa § 13a vyh. č. 655/2004 Z.z. a to 1 úkon podľa § 13a ods.

1 písm. a/ príprava a prevzatie zastúpenia, 2 úkony podľa § 13a ods. 1 písm. c/ písomné podanie na súd a odvolanie proti rozsudku, 3 úkony § 13a ods. 1 písm. a/. pojednávanie v dňoch 19.6.2014, 25.9.2014 a 21.5.2015 vo výške úkonu podľa § 10 ods. 1 cit. vyhl. 31,54 eur + paušálna náhrada výdavkov podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. č. 655/2004 Z. z. za úkon v roku 2013 vo výške 7,81 eur, za 4 úkony v roku 2014 vo výške 4 x 8,04 eur, spolu 32,16 eur.

Zároveň súd priznal navrhovateľovi aj náhradu cestovných výdavkov z Považskej Bystrice do Žiliny a späť v rozsahu 2x 33 km (66 km) za cestu motorovým vozidlom Mercedes-Benz C 200 CDI EČ: PB757BD pri spotrebe 6,1 l/100km a základnej náhrade 0,183 eur za 1 km na pojednávanie v dňoch 19.6.2014 pri cene 1l MN 1,363 eur vo výške 17,57 eur, 25.9.2014 pri cene 1l MN 1,341 eur vo výške 17,48 eur a 21.5.2015 pri cene 1l MN 1,253 eur vo výške 17,12 eur a podľa § 17 vyhl. č. 655/2004 Z. z. náhradu straty času cestou na pojednávanie a späť vo výške 1 polhodiny za cestu z miesta sídla na pojednávanie a 1 polhodinu z miesta pojednávania do sídla advokáta vo výške 13,40 eur z výpočtového základu pre rok 2014 a z uplatneného nároku 13,40 za rok 2015, t.j. vo výške 26,80 eur za každú cestu v dňoch 19.6.2014, 25.9.2014 a 21.5.2015. Spolu s náhradou DPH vo výške 20% podľa § 18 ods. 3 cit. vyhl. vo výške 73,99 zo základu 369,94 eur, spolu trovy právneho zastúpenia vo výške 443,93 eur.

Súd podľa § 149 ods. 1 O.s.p. uložil odporcovi, aby trovy konania vo výške 55,- eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 443,93 eur zaplatil na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).